Verkko-osasto / Toimintavarmuusyksikkö
Eeva Ovaska

18.5.2016

Liikenne- ja viestintävaliokunta
Eduskunta

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi maantielain ja ratalain muuttamisesta sekä eräiksi niihin liittyviksi laeiksi HE 49/2016 vp: liikenne- ja viestintäministeriön lisäselvitys

Tilapäiset opasteet ja ilmoitukset

Liikenne- ja viestintäministeriö lupasi liikenne- ja viestintävaliokunnan kuulemisessa 10.5.2016 toimittaa lisäselvityksen liittyen tilapäisiin opasteisiin ja ilmoituksiin sekä niiden asettamisessa tulevaisuudessa sovellettavaan käytäntöön. Liikenne- ja viestintäministeriö on selvittänyt asiaa yhteistyössä Liikenneviraston ja Pirkanmaan ELY-keskuksen kanssa ja esittää lisäselvityksenä seuraavaa:

Nykyisin käytössä olleesta tilapäinen opaste -käsitteestä luovutaan kokonaan. Tilapäiset opasteet poistuvat viranomaiskäytännöstä ja niitä koskevat lupamaksut poistetaan ELY-keskusten maksuja koskevasta asetuksesta (1731/2015). Jatkossa tilaisuuksiin voidaan opastaa esitetyn maantielain 52 a §:n mukaisilla tilapäisillä ilmoituksilla. Tilapäisiin ilmoituksiin voi jatkossa sisällyttää nuolia ja muita opastavia elementtejä. Tilapäisen ilmoituksen asettaminen on mahdollista ilman viranomaisen ennakkokontrollia, siis ilman lupa- tai ilmoitusmenettelyä.

Poikkeuksen muodostaisivat tilanteet, joissa tapahtumanjärjestäjällä on tarve asettaa opastekylttejä moottoritien tai moottoriliikennetien varteen, sillä liikenneturvallisuussyistä ilman ennakkovalvontaa sijoitettavia tilapäisiä ilmoituksia ei saa asettaa niiden varteen. Moottoritien varteen olisi kuitenkin mahdollistaa sijoittaa opastava tapahtumailmoitus esitetyn maantielain 52 §:n mukaisen pääsäännön mukaisessa ilmoitusmenettelyssä.

Liikenneviraston maantielain 52 b §:n nojalla annettavassa määräyksessä (luonnos liitteenä) määrätään myös tilapäisten ilmoitusten teknisistä ominaisuuksista ja sijoittamisesta. Tilapäisiä ilmoituksia ei esimerkiksi saisi määräyksen mukaan sijoittaa 100 metrin etäisyydellä liittymästä, eikä 30 metriä lähemmäksi liikenteenohjauslaitetta (tai 50 metriä lähemmäksi, jos tien nopeusrajoitus on vähintään 80 km/h). Liikenneviraston määräyksessä vaadittavat etäisyydet liittymistä ja liikenteenohjauslaitteista olisivat moottori- ja moottoriliikenneteillä pidemmät kuin muilla teillä. Tieliikennelain 56 §:n mukaisesti tilapäiset ilmoitukset tai muut kyltit eivät myöskään saa olla sekoitettavissa liikennemerkkien tai muiden liikenteen ohjauslaitteiden kanssa.

Tieliikennelain kokonaisuudistuksen yhteydessä tilannetta selkeytetään vielä niin, että liikennemerkkikuvastoon tuodaan virallinen ”tilapäinen opaste” -liikennemerkki, jota voitaisiin käyttää tilapäiseen tapahtumaopastukseen moottoriteillä.

Tilapäisen opastuksen järjestämisestä on erotettava tilanteet, jotka edellyttävät tilapäisiä liikennemerkkijärjestelyitä, kuten tilapäistä nopeusrajoitusta. Liikennemerkkien ja muiden liikenteenohjauslaitteiden asettamisesta maantielle päättää tieliikennelain 51 §:n mukaisesti aina tienpitoviranomainen.

Yleisötapahtumien järjestämisestä on lisäksi tehtävä kokoontumislain (530/1999) mukainen ilmoitus poliisille, joka myös arvioi tilapäisten liikennejärjestelyiden tarvetta.

Liikenne- ja viestintäministeriö katsoo, että tilapäisen opastuksen järjestämisessä voidaan luottaa tapahtumanjärjestäjiin, eikä ole syytä kontrolloida opastuksen järjestämistä kuin poikkeuksellisesti. Tilapäisiä opastekylttejä koskevan viranomaiskäytännön muutoksen seurauksia liikenneturvallisuuteen käytännössä on kuitenkin tarkoitus seurata.

Maantielain 42 a §:n sanamuoto

Liikenne- ja viestintäministeriö katsoo, että hallituksen esitykseen sisältyvän maantielain 42 a §:n 1 momentin sanamuotoa olisi mahdollista muuttaa valiokunnan kuulemisissa esiin nousseisiin seikkoihin vastaamiseksi seuraavasti:

— —

Poiketen 42 §:n 1 momentissa säädetystä *voidaan* sähkö- ja telekaapeleiden sekä niihin liittyvien jakokaappien ja kaapelikaivojen sijoittamisesta tiealueelle ~~on tehtävä~~ *tehdä* tienpitoviranomaiselle ilmoitus, kun kyse on:

— —

Sanamuodon tarkastaminen olisi tarpeen verkkotoimijoiden valinnan vapauden mahdollistamiseksi. Lisäksi halutaan välttää tulkinta, jonka mukaan laajempaan kaapelointikokonaisuuteen, jolle haetaan 42 §:n mukainen lupa, kuuluvista 42 a §:ssä luetelluista tapauksista olisi lupahakemuksen lisäksi tehtävä 42 a §:n mukainen ilmoitus. Tämä ei ole uudistuksen tarkoitus. Toimijoille haluttaisiin jättää valinnan vapaus lupa- ja ilmoitusmenettelyn välillä epätarkoitusten mukaisten tilanteiden välttämiseksi. Vaivaton ja nopea menettely tulee kuitenkin ohjaamaan toimijoita ilmoitusmenettelyn käyttöön.

Sanamuodon muutoksella vastattaisiin myös Tietoliikenteen ja tietotekniikan keskusliitto FiComin esitykseen säätää 42 – 42 b §:n voimaantuloksi syksy 2016. Kun toimijoille jätettäisiin valinnan mahdollisuus lupa- ja ilmoitusmenettelyn välillä, verkkotoimijoiden ei tarvitsisi kesken kesän 2016 rakentamiskauden siirtyä uuden menettelyn käyttöön, elleivät sitä itse halua. Sanamuoto mahdollistaisi toimijoille toimintansa mukauttamisen uuteen menettelyyn joustavalla aikataululla.

Silja Ruokola
Lainsäädäntöjohtaja

Eeva Ovaska
Ylitarkastaja

Liitteet Tienvarsimainontaa koskeva Liikenneviraston määräysluonnos